

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทน
ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ของเกษตรกรใน
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นาย สุวิทยา ธรรมดังกา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ชเนศ ศรีวิชัยคำพันธ์

ประธานกรรมการ

ผศ. วสันต์ ศิริพุด

กรรมการ

ผศ. พรทิพย์ เขียรธีรวิทย์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของเกษตรกรโดยการเก็บข้อมูลและการสุ่มตัวอย่างจากแบบสอบถามของประชากรตัวอย่างจำนวน 400 คน ในพื้นที่ 4 อำเภอได้แก่ อำเภอพร้าว อำเภอแม่ริม อำเภอแม่แตงและอำเภอสันทราย พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเป็นเพศชายร้อยละ 92.50 เพศหญิงร้อยละ 7.50 อายุของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 41-60 ปี (ร้อยละ 57.00) ระดับรายได้ของเกษตรกรต่อครัวเรือนส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 20,001-60,000 บาทต่อครัวเรือน(ร้อยละ 67.75) ระดับการศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่จะจบการศึกษาระดับประถมศึกษา(ร้อยละ 93.00) อาชีพของเกษตรกรส่วนใหญ่นอกจากจะทำอาชีพเกษตรกรรมแล้วยังต้องประกอบอาชีพอื่นเสริมด้วย (ร้อยละ 77.00) สถานภาพสมรสของเกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว (ร้อยละ 94.00) จำนวนสมาชิกครอบครัวของเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกระหว่าง 2-4 คน(ร้อยละ 81.75) ประสบการณ์ในการปลูกถั่วเหลืองของเกษตรกรส่วนใหญ่ จะมีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-10 ปี (ร้อยละ 86.80) เหตุผลที่ปลูกถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ส่วนใหญ่(ร้อยละ 73.75) ซึ่งให้เหตุผลว่าให้ผลผลิตดี จำนวนพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองส่วนใหญ่มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 10 ไร่ (ร้อยละ 94.25) พื้นที่เพาะปลูกโดยเฉลี่ยของเกษตรกรของทุกอำเภอเท่ากับ 5.79 ไร่/ครอบครัว การใช้ปัจจัยการผลิตของ

เกษตรกรได้ให้ความสำคัญในปัจจัยแรงงาน เครื่องจักรและเมล็ดพันธุ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยของเกษตรกรของอำเภอแม่แตงมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่ำที่สุดมีค่าเท่ากับ 2,293.42 บาท/ไร่และต้นทุนการผลิตเฉลี่ยของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 2,362.09 บาท/ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยถัวเฉลี่ยของเกษตรกรของอำเภอแม่ริมให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 276.41 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการผลิตถัวเฉลี่ยของเกษตรกรในการเพาะปลูกถัวเฉลี่ยพันธุ์เชียงใหม่ 60 ได้ดีกว่าอำเภอพร้าว อำเภอแม่แตงและอำเภอสันทรายแต่เมื่อพิจารณาผลผลิตเฉลี่ยของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 263.63 กิโลกรัม/ไร่ ผลตอบแทนเฉลี่ยของเกษตรกรของอำเภอพร้าวจะให้ผลตอบแทนเฉลี่ยสูงสุดมีค่าเท่ากับ 4,271.64 บาท/ไร่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกถัวเฉลี่ยพันธุ์เชียงใหม่ 60 ในพื้นที่ฤดูฝนให้ผลตอบแทนดีกว่าเกษตรกรผู้ปลูกถัวเฉลี่ยพันธุ์เชียงใหม่ 60 ในฤดูแล้งในเขต 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ริม อำเภอแม่แตง อำเภอสันทรายและผลตอบแทนเฉลี่ยของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 3,296 บาท/ไร่ ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยของเกษตรกรของอำเภอพร้าวจะให้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 1,891.61 บาท/ไร่ ซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการเพาะปลูกโดยราคาเฉลี่ยถัวเฉลี่ยที่ขายของเกษตรกรขายได้สูงสุดเท่ากับ 15.93 บาท/กิโลกรัมและผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่เท่ากับ 934.16 บาท/ไร่ ปัญหาและอุปสรรคของผู้ปลูกถัวเฉลี่ยพันธุ์เชียงใหม่ 60 จากการศึกษาพบว่าเกษตรกร ส่วนใหญ่มีปัญหา ด้านโรคและแมลง (ร้อยละ 65.50) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะประสบปัญหาทางด้านโรคและแมลงนับเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกษตรกรมีการใช้ยาฆ่าแมลงและยากำจัดโรคพืชเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ใช้และผู้บริโภค

Independent Study Title	Analysis of Production Costs and Returns of the Chiang Mai 60 Variety Soybean of Farmers in Chiang Mai Province	
Author	Mr. Suwittaya Thammalangka	
M. Econ	Economics	
Examining Committee	Lecturer. Thanes Sriwichailamphan	Chairman
	Assistant Prof. Vasant Siripool	Member
	Assistant Prof. Porntip Tianteerawit	Member

ABSTRACT

The analysis of production costs and returns from Chiang Mai 60 variety soybean of farmers in Chiang Mai is to find the production cost and returns of the farmers. The study was done by collecting data using random sampling technique from the sample size of 400 planters in 4 districts i.e. Phrao, Mae Rim, Mae Tang and Sansai. Questionnaires were used as the study tool. It was found that among soy bean growers, there were more men (92.50%) than women (7.50%). Majority of farmers were 41 – 60 years of age (57%), with household income of 20,001 – 60,000 baht per household(67.75%)and educational background of primary level(93%). Besides growing soybean,77%had to engage in some additional job in order to earn enough for living,94% of them were married with majority of them (81.75%) had the family size of 2-4 person per household. Most of them (86%) had 1 – 10 years experience of growing soybean. 73.75% of them thought that Chiang Mai 60 variety soybean gave good production. 94.25% of them had less than 10 rai for plantation with average farm size of 5.79 rai per family in all 4 districts. The important factor of production of soy bean were labor, machinery and breed. Mae Tang farmers had lowest production cost of 2,293.43 baht per rai compare to the average production cost of Chiang Mai farmers of 2,362.09 baht per rai. Mae Rim farmers had the highest production yield of 276.41 kg per rai which indicated that Mae Rim was the better producing area than Phrao, Mae Tang and Sansai. While the average production yield was 263.63 kg per rai for Chiang Mai Province.

Phrao farmers got highest profit of 4,271.64 baht per rai due to growing soybean breed of Chiang Mai 60 variety in the rainy season gave better production yield than in the other three districts i.e. Mae Rim, Mae Tang and Sansai which grow soybean in dry season. The returns for Chiang Mai farmers was 3,296 baht per rai. Phrao farmers also got the highest average net profit of 1,891.61 baht per rai. The average price for soybean grown in Phrao District was 15.93 baht per kg which was the highest price among the 4 districts studied while Chiang Mai farmers got the average net profit of only 934.16 baht per rai. 65.50% of farmers showed that the main threats in growing soybean were plant diseases and insects. That was why the farmers had to use insecticide and pesticide intensively which in turn were harmful to soybean growers and consumers.